

FINAL

XI Olimpiady Języka Polskiego w Niemczech

Test kompetencyjny

Drodzy Finaliści!

Przeczytajcie uważnie załączone teksty, a następnie rozwiążcie związane z nimi zadania.

Czas pracy: 90 minut.

Życzymy powodzenia!

Część I

Przeczytaj uważnie poniższy tekst. Odpowiedz na pytania z nim związane. Udzielaj krótkich, ale dokładnych odpowiedzi. Tylko za pełną odpowiedź uzyskujesz punkt.

Dzisiaj, kiedy na całym globie chroni się puszcze i pozostające na wolności zwierzęta, tworząc dla nich rezerваты, trudno wyobrazić sobie grozę, jaką dzika natura wzbudzała w ludziach, kiedy panowali tylko nad niewielkimi fragmentami ziemi. Skaliste góry, ponieważ nie potrafili wytłumaczyć sobie sensu ich istnienia, wydawały się im gigantycznymi śmietniskami, gęsty las chaosem splątanych drzew, pełnym niebezpiecznych bestii. Ludzie odcinali się od świata palisadami i murami. Na noc, której mroku nie umieli rozjaśnić, zamykali bramy miast. A przecież łąki, kwiaty, pachnące zioła, gaje pełne rozśpiewanych ptaków, wyniosłe drzewa – również pociągały bogactwem żywych, wiecznie zmieniających się form. Człowiek pragnął mieć to dla siebie, obcować z naturą – jednak miło i bezpiecznie. Zaczął tworzyć obszary przyrody uporządkowanej, z konieczności ogrodzone. Tak powstał ogród.

(Andrzej Osęka: Magia ogrodów, fragm.)

palisada – ogrodzenie z grubych, zaostzonych u góry pali drewnianych (SJP)

1. Nadaj tytuł powyższemu fragmentowi tekstu. (0-1 p.)

.....

2. Dlaczego ludzie niegdyś bali się dzikiej przyrody ? (0-1 p.)

.....

.....

.....

3. Co, w świetle cytowanego fragmentu, pociągało ludzi w przyrodzie ? (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

4. W jaki sposób człowiek pragnął obcować z naturą ? (0-1 p.)

.....

.....

.....

5. Na podstawie przeczytanego tekstu sformułuj definicję słowa „ogród”. (0-2 p.)

.....

.....

.....

7. Wypisz z tekstu dwa epitety. (0-2 p.)

.....

.....

A teraz poznasz głos współczesnego poety Jonasza Kofty na temat ogrodów.
Pod tekstem znajdziesz pytania z kilkoma możliwymi odpowiedziami. Tylko jedna z nich będzie prawdziwa. Powodzenia!

Pamiętajcie o ogrodach

Bluszczem ku oknom
Kwiatem w samotność
Poszumem traw
Drzewem co stoi
Uspokojeniem
Wśród tylu spraw

Pamiętajcie o ogrodach
Przecież stamtąd przyszliście
W żar epoki użyczą wam chłodu
Tylko drzewa, tylko liście
Pamiętajcie o ogrodach
Czy tak trudno być poetą
W żar epoki nie użyczy wam chłodu
Żaden schron, żaden beton

Kroplą pamięci
Nicią pajęczą
Zapachem bzu
Wiesz już na pewno
Świeżością rzewną
To właśnie tu

Pamiętajcie o ogrodach
Przecież stamtąd przyszliście
W żar epoki użyczą wam chłodu
Tylko drzewa, tylko liście
Pamiętajcie o ogrodach
Czy tak trudno być poetą
W żar epoki nie użyczy wam chłodu
Żaden schron, żaden beton

I dokąd uciec
W za ciasnym bucie
Gdy twardy bruk
Są gdzieś daleko
Przejrzyste rzeki
I mamy XX wiek

Pamiętajcie o ogrodach
Przecież stamtąd przyszliście
W żar epoki użyczą wam chłodu
Tylko drzewa, tylko liście
Pamiętajcie o ogrodach

Czy tak trudno być poetą
W żar epoki nie użyczy wam chłodu
Żaden schron, żaden beton

1. **Przytoczony w pierwszej części tekst źródłowy i wiersz Jonasza Kofty świadczą o tym, że:** (0-1 p.)
  - a) człowiek współczesny nie potrzebuje już kontaktu z przyrodą.
  - b) przyroda jest potrzebna człowiekowi niezależnie od czasów, w których żyje.
  - c) przyroda nadal budzi w człowieku lęk.
2. **Ogrody w wierszu Kofty są dla człowieka:** (0-1 p.)
  - a) miejscem uspokojenia.
  - b) miejscem tajemniczym.
  - c) miejscem, w którym można się zagubić.
3. **Użyte w wierszu słowa „żar epoki” to:** (0-1 p.)
  - a) onomatopeja.
  - b) anafora.
  - c) metafora.
4. **„Żar epoki” oznacza:** (0-1 p.)
  - a) że w naszych czasach jest bardzo gorąco.
  - b) szaleńcze tempo życia.
  - c) pożar, który niszczy przyrodę.
5. **Schron i beton z wiersza oznaczają:** (0-1 p.)
  - a) tylko budowle i materiały budowlane.
  - b) miejsca, w których znajdziemy poczucie bezpieczeństwa.
  - c) nowoczesny i zimny świat, w którym żyjemy.
6. **Podkreślony w wierszu czasownik świadczy o tym, że:** (0-1 p.)
  - a) tekst jest przykładem liryki apelu (zwrotu do adresata).
  - b) osoba mówiąca jest ogrodnikiem.
  - c) osoba mówiąca wypowiada się w imieniu wszystkich ludzi współczesnych.
7. **Dwa pierwsze wersy refrenu to:** (0-1 p.)
  - a) nawiązanie do biblijnego Edenu, pierwszego opisanego w dziejach ludzkości ogrodu.
  - b) przypomnienie spaceru po ogrodach.
  - c) propozycja, abyśmy przeprowadzili się na wieś.
8. **Słowo zapisane w tekście wiersza pochyłym drukiem jest:** (0-1 p.)
  - a) epitetem.
  - b) porównaniem.
  - c) wyrazem dźwiękonaśladowczym (onomatopeją).
9. **Przeczytaj uważnie ostatnią zwrotkę. Jej ostatni wers wyraża:** (0-1 p.)
  - a) dumę z osiągnięć cywilizacji.
  - b) rozczarowanie bezduszną szarą rzeczywistością.
  - c) oczekiwanie na lepszą przyszłość.
10. **Wiersz Jonasza Kofty jest:** (0-1 p.)

